

Program profilaktyki
Publicznego Gimnazjum w Osieku
Rok szkolny 2016/2017

WSTĘP

Profilaktyka szkolna obejmuje działania zmierzające do ochrony uczniów przed wpływem czynników destrukcyjnych, zakłócających prawidłowy rozwój oraz udzielenia wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Działania profilaktyczne prowadzą do ograniczenia, korygowania i eliminowania zachowań ryzykownych młodzieży, wzmocnienia czynników chroniących przed zagrożeniami, kształtowania prawidłowych relacji międzyludzkich i budzenia aspiracji życiowych.

Szkolny Program Profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów naszego Gimnazjum oraz potrzeb środowiska wychowawczego szkoły. Jest spójny ze szkolnym Programem Wychowawczym. Adresatami działań są uczniowie, rodzice, nauczyciele i środowisko.

Realizacja programu przyniesie efekty w postaci podniesienia świadomości uczniów, przyczyni się do nabycia przez nich praktycznych umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami w otaczającym świecie.

Program Profilaktyki będzie poddawany ewaluacji w maju każdego roku szkolnego celem oceny jego realizacji i wprowadzenia modyfikacji.

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2015r.poz.2156, ze zm.)
2. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012r., poz. 977 ze zm.)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach sytemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Szkołę w działaniach dotyczących edukacji prozdrowotnej wspomagają akty prawne takie jak:

- Konwencja o Prawach Dziecka - art.3, art.19, art.33.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (Dz.U. z 1994 Nr 62, poz. 265).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości (Dz. U. Nr 147 z 2002 r., poz. 1231)

Program Profilaktyczny współdziała z dokumentami wewnętrznymi szkoły:

- Statut Szkoły,
- Program Wychowawczy,
- Wewnętrzny System Oceniania.

DIAGNOZA PROBLEMÓW

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się:

- wnioski z obserwacji nauczycieli i innych pracowników szkoły ,
- analiza sytuacji wychowawczej szkoły,
- analiza dokumentacji prowadzonej przez pedagoga i wychowawców,
- informacje od nauczycieli dotyczące funkcjonowania uczniów,
- informacje od uczniów i rodziców uzyskiwane przy okazji rozmów indywidualnych.

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła wyłonić następujące obszary:

- Zapobieganie narkomanii i innym uzależnieniom,
- Promowanie zdrowego stylu życia,
- Zapobieganie przejawom przemocy i agresji, budowanie pozytywnego klimatu w szkole.

Ocena stanu wyjściowego w zakresie zagrożeń i problemów wychowawczych pozwoliła na sformułowanie głównych celów Programu Profilaktyki, a następnie wyznaczenie zadań i sposobów ich realizacji, służących osiągnięciu założonych celów.

CELE GŁÓWNE PROGRAMU

1. Przeciwdziałanie narkomanii i innym uzależnieniom.
2. Ochrona i promocja zdrowia.
3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy – (aktywizacja społeczności szkolnej i jej środowiska w zakresie reagowania na przejawy przemocy i przeciwstawiania się jej) - budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. **Profilaktyka uzależnień – przygotowanie młodzieży do życia w świecie dorosłych przez ukazanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami:**
 - budzenie świadomości o przyczynach sięgania po narkotyki, inne środki uzależniające i negatywnych skutkach uzależnień (papierosy, alkohol, dopalacze itp)
 - podnoszenie świadomości uczniów w sprawach nowopowstałych środków uzależniających, niebezpieczeństwach ich zażywania oraz skutkach uzależnień tymi środkami;
 - uczenie dobrych wyborów i odpowiedzialności za własne decyzje;
 - pielęgnowanie klimatu zaufania do dorosłych;
 - wskazywanie wzorców i autorytetów;
 - wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami;

- uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy;
- podkreślanie mocnych stron dziecka i jego indywidualności – kształtowanie odporności na manipulację.

2. Promocja zdrowia - budzenie odpowiedzialności za własne zdrowie.

- motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą;
- promowanie wzorców zdrowego trybu życia (zdrowe odżywianie się, aktywność ruchowa, wolność od nałogów);
- wskazanie sposobów radzenia sobie z napięciem emocjonalnym;
- kształtowanie świadomości na temat zmian zachodzących w procesie dojrzewania;
- wdrażanie do zasad bhp na co dzień- w szkole i poza nią;
- aktywne spędzanie czasu wolnego.

3. Zapobieganie przemocy, agresji i budowanie pozytywnego klimatu w szkole – zapewnianie bezpieczeństwa.

- nabywanie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych stanów emocjonalnych;
- budzenie poczucia własnej wartości;
- eliminowanie zachowań agresywnych;
- doskonalenie umiejętności skutecznego komunikowania się metodą negocjacji;
- ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów;
- kształtowanie postawy zrozumienia i otwartości;

- kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane zachowania i postawy;
- uczenie się bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnej, w tym rozpoznawania i przeciwdziałania cyberprzemocy.
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i właściwego wyrażania emocji, w tym empatii;
- uczenie tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- rozwijanie umiejętności kluczowych sprzyjających integracji grupy, komunikowania się i wspólnego rozwiązywania problemów;
- uczenie odpowiedzialności za swoje słowa i postępowanie;
- rozwijanie solidarności grupy i współodpowiedzialności za postępowanie innych.

Zapobieganie narkomanii i innym uzależnieniom

L.P	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Uświadomienie uczniom niebezpieczeństwa związanego z zażywaniem narkotyków i innych używek(alkohol, papierosy, dopalacze). Zapoznanie z przyczynami uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki wychowawców • Spotkania, warsztaty prowadzone przez pedagoga, pielęgniarkę • Obserwacja uczniów w szkole • Realizacja treści programowych z biologii 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog • Pielęgniarka • Nauczyciel biologii 	Cały rok
2.	Przeciwdziałania narkomanii.	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania ze specjalistami zakresu przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom, np. policjantem.. • Konkurs „Uzależnienia i nałogi” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog • Policjant 	Cały rok
3.	Ćwiczenie umiejętności asertywnego odmawiania w sytuacji presji rówieśników.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja tematów <ul style="list-style-type: none"> - o systemie wartości - kształtowaniu charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciel WDŻ • Pedagog 	Cały rok
4.	Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie warunków życia rodzinnego uczniów • Pedagogizacja rodziców • Przekazanie rodzicom podstawowych informacji na temat substancji psychoaktywnych oraz o zagrożeniu związanych z ich zażywaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog 	Cały rok

Promowego zdrowego stylu życia

L.P	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Organizowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none">• Wycieczki Szkolne• Zajęcia rekreacyjne• Zawody i turnieje sportowe	<ul style="list-style-type: none">• Nauczyciele	Cały rok
2.	Propagowanie właściwych wzorców żywieniowych	<ul style="list-style-type: none">• Konkursy• Pogadanki• Filmy• Plakaty• Prezentacje multimedialne	<ul style="list-style-type: none">• Wychowawcy• Pedagog	Cały rok
3.	Szerzenie wiedzy o chorobach cywilizacyjnych	<ul style="list-style-type: none">• Realizacja zagadnień z zakresu profilaktyki<ul style="list-style-type: none">- raka piersi,- anoreksji ,- bulimii ,- depresji	<ul style="list-style-type: none">• Wychowawcy• Nauczyciele• Pielęgniarka	Cały rok
4.	Wyrabianie prawidłowych nawyków zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none">• Zajęcia dotyczące<ul style="list-style-type: none">- zdrowego odżywiania- eliminowania środków uzależniających	<ul style="list-style-type: none">• Wychowawcy• Pedagog• Pielęgniarka	Cały rok

Zapobieganie przejawom przemocy i agresji wśród uczniów, budowanie pozytywnego klimatu w szkole

L.P	Treści	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1.	Zapoznanie i przypomnienie uczniom, rodzicom treści dokumentów szkoły, norm i zasad obowiązujących uczniów i konsekwencji ich nieprzestrzegania.	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów ze statutem szkoły, prawa i obowiązki ucznia, obowiązującymi regulaminami, WSO 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy Klas 	Wrzesień
2.	Rozwijanie samorządności	<ul style="list-style-type: none"> Wybór trójek klasowych, Wybór samorządu szkolnego, 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy 	Wrzesień
3.	Ustalenie zasad i norm postępowania w obrębie klasy, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> Pogadanki na godzinach wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy 	Wrzesień/Październik
4.	Integracja zespołów klasowych. Otoczenie opieką nowych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> Imprezy szkolne (dyskoteki, wycieczki, mikołajki, dzień chłopaka, dzień kobiet) 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy 	Cały rok
5.	Zapobieganie przemocy, eliminowanie agresji słownej i fizycznej wśród uczniów w szkole i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> Pełnienie dyżurów przez nauczycieli i pracowników obsługi Współpraca z policją i kuratorami (wymiana informacji na temat zachowań uczniów poza szkołą) 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciele Pedagog Dyrektor Pracownicy obsługi 	Cały rok

6.	Udzielanie pomocy ofiarom agresji i przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne, • Reagowanie na przejawy zachowań negatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Pedagog • Pracownicy Szkoły 	Cały rok
7.	Indywidualne spotkanie z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy, wspólne ustalenie metod postępowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog 	Cały rok
8.	Podejmowanie działań na poziomie klasy ukierunkowanych przeciwko agresji i przemocy szkolnej- doskonalenie relacji koleżeńskich tak aby uczniowie czuli się w szkole dobrze i bezpiecznie.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki • Dyskusje na lekcjach wychowawczych • Realizowanie tematów godzin wychowawczych w zakresie integracji i spędzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy 	Cały rok
9.	Współpraca ze środowiskiem lokalnym, policją, kuratorami	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z policjantem , kuratorami 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog • Dyrektor 	Cały rok

SPOSOBY REALIZACJI

Treści Szkolnego Programu Profilaktyki w większości realizuje się na godzinach wychowawczych, warsztatach edukacyjno-profilaktycznych, apelach szkolnych, poszczególnych przedmiotach i zajęciach pozalekcyjnych. Nauczyciel sam decyduje o metodzie służącej do realizacji celu, przeważnie będą to zajęcia warsztatowe, pogadanki, dyskusje, „burze mózgów”.

Formą realizacji będzie też propaganda wizualna, czyli gazetki informacyjne, plakaty, itp.

REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAN PROFILAKTYCZNYCH

Realizatorami działań profilaktycznych na terenie szkoły są: dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny przy współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z Policją, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarką szkolną i innymi specjalistami w zależności od potrzeb.